

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.
12/2231

Vår ref / Saksbehandler
13/2279-3 F50 &13
Siri Bøgh / tlf. 23 06 43 18

Dato:
30.04.2013

HØRING - LEVEKÅR FOR MENNESKER MED UTVIKLINGSHEMMING

Til innledningen

Fagforbundet mener at utviklingshemmedes rett til et selvstendig liv og integrering i samfunnet ikke bare fører til bedre levekår for den enkelte utviklingshemmede person, men at dette fører til et rikere samfunn for alle. Dette budskapet mener Fagforbundet bør komme klart fram innledningsvis i høringsnotatet.

Til kapittel 5 og 12 Jobb og dagaktivitet

Jobb er en viktig del av de aller fleste menneskers liv. Meningsfulle arbeids- og dagaktiviteter, bidrar til å øke livskvaliteten for mange personer med utviklingshemning. Arbeid eller dagaktivitet som er individuelt tilpasset og gir passende utfordringer for den enkelte, skaper rammer i hverdagen, og styrker mestring og trivsel hos den enkelte. Vi ser i dag dessverre en dreining bort fra arbeidsrettede ordninger og en økt vekt på passive dagtilbud for personer med utviklingshemning. Denne trenden må snus.

Fagforbundet mener også at høringsnotatet i for liten grad omtaler utfordringen med at altfor mange utviklingshemmede i dag sitter uten dagtilbud, og at antallet er økende. Dette bør løftes fram i høringsnotatets beskrivelse av levekår. Videre Fagforbundet savner konkrete forslag til tiltak for å bedre utviklingshemmedes jobb- og dagtilbud i høringsnotatet.

Til punkt 5.2.3 Ferie

Som det går fram i høringsnotatet, er det langt færre personer med utviklingshemning som reiser på ferie i løpet av ett år, enn blant befolkningen ellers. En grunn til dette, er trolig at kommunen ikke har en til å dekke utgifter til reise og opphold for personalet i forbindelse med feieturer. Fagforbundet mener det er urimelig at personer med utviklingshemning, og som har bistandsbehov, selv må dekke reise og opphold for kommunalt ansatte når de skal på ferie. Vi etterlyser konkrete tiltak som kan bedre utviklingshemmedes mulighet til ferie, uavhengig av den enkeltes økonomi.

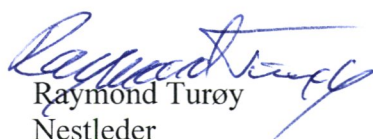
Til kapittel 5 og 14 Bolig

Fagforbundet er bekymret for framveksten av store "omsorgskomplekser" i noen kommuner. Utviklingshemmede er som andre; ulike i sine ønsker, også om bolig. Men stor konsentrasjon av boligmasse som huser både mennesker med rusavhengighet, psykiske lidelser, eldre og utviklingshemmede er, etter Fagforbundets syn, ikke tegn på verken integrering eller likestilling for noen av beboerne. Fagforbundet merker seg at føringene om kvalitet og utforming for samlokaliserte boliger og bofellesskap ble tydeliggjort i retningslinjene for Husbankens tilskudds - ordninger rettet mot utleieboliger og omsorgsboliger i fjor. Vi er imidlertid i tvil om dette tiltaket er tilstrekkelig. Vi mener at Husbankens bør få en mer aktiv rolle som medspiller i boligpolitikken. Husbanken bør kunne legge sterkere føringer overfor kommunene for å bremse framveksten av slike store boligkomplekser.

Til kapittel 13.4.1 Kompetanse i tjenestene

Fagforbundet mener høringsdokumentet bør legge støtte vekt på hvor viktig det er at alle ansatte, også ansatte uten formell fagkompetanse innen helse og omsorg, tilbys kompetanseutvikling og etter- og videreutdanning. Fagskolens rolle i denne sammenheng bør løftes fram.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Raymond Turøy
Nestleder
Seksjon helse og sosial

Siri Bøgh
Rådgiver